

VECKOBLADET

Fredag 20 maj

Utkommer fredagar

1994

20:e årg.

Lösnummer 2 kr

18

Röd-grön miljödebatt på Djingis Khan:

Stor enighet

– men ej om Östra Ringen

– Om det blir en ny majoritet i Lund efter valet i höst så kommer vi att modernisera miljöförvaltningen. Så sade Karin Svensson Smith (v) i onsdagens Agenda 21-debatt på Djingis Khan. De båda andra politikerna i panelen, Peter Björling (mp) och Gunnar Jönsson (s) sa inte emot henne, så vi får anta att det blir så.

Det fanns även annat som de tre verkade överens om, t.ex. att miljödelegationen, ett tillfälligt kommunalt organ, var bra och gärna kunde permanentas, och att det behövdes mer grönska på åkermarken runt Lund.

Dessutom sa alla tre att vi måste ändra vår livsstil och framför allt minska bilåkandet om miljömålen enligt Agenda 21 ska kunna uppfyllas. Men de praktiska slutsatserna av detta var olika.

Östra Ringen

Östra Ringen, förslaget till en ny, bred bilväg utanför Östra Torn, ser ut att bli en stor lokal valfråga som flera i den aktiva publiken tog upp. Egentligen var det nog bara en som hade avvikande åsikt, nämligen Gunnar Jönsson. Socialdemokraterna anser att vägen behövs, om än inte genast, så han, för att avlästa de mindre gatorna på Öster och få bort dagens smittrafik.

Men all erfarenheter visar att förbättrade vägar skapar mer trafik, invändes det från flera håll. Och Gunnar Jönsson påminde om att han i kommunstyrelsen varit med om att godkänna en skrivning som krävde ett moratorium, dvs uppskov, för större vägbyggen tills det är klarlagt att trafiken inte spår på luftens innehåll av skadliga gaser.

Det verkade dock som om Gunnar Jönsson inte ville kännas vid beslutet om moratorium.

Chansa inte!

Annars hade Karin Svensson Smith i sin inledning pekat på hur illa det var ställt. Att Sverige hade varit pådrivande bakom Riokonferensens skrivning om trafik och luftmiljö och därför hade ett särskilt ansvar att vara föregångsland, men att inte ens de blygsammaste målen kommer att uppnås till år 2000, enligt naturvårdsverkets utredning.

Och Gunnar Jönsson fyllde i med att bensinskatten borde höjas med flera kronor om man skulle få ner volymen tillräckligt, men hur

svårt det samtidigt var att få allmänheten och väljarna att acceptera detta. Debattörer i publiken fyllde på med exempel på hur familjens vardagsliv skulle försvåras om det kom allvarliga restriktioner för bilåkandet.

Inför detta dilemma var det naturligt att man grep efter radikala lösningar. Det var kanske inte så farligt med växthuseffekten? En geografiprofessor har nyligen förklarat att det bara handlar om naturliga variationer. Men kvällens mötesordförande, docent Nils Lewan, gav ingen tröst. Det råder visserligen osäkerhet bland forskarna, men en kvalificerad majoritet ser med oro på atmosfärens utveckling, och är man osäker om så allvarliga ting manar sunda förnuftet till försiktighet. Chansa inte!

Kretslopp modeord?

Debatten handlade alltså till stor del om bilar och vägar. Peter Björling betonade att alla stora vägprojekt måste stoppas, men att man inte fick försätta människor i omöjliga situationer.

Det var tillväxten som låg bakom många av miljöproblemen, ansåg han, och det säger även Agenda 21. Men agendan hoppas samtidigt att ny tillväxt ska hjälpa till att lösa miljöproblemen. Det trodde inte Peter på, och i lokalt sammanhang menar han och miljöpartiet att Lund inte bör bli större. Mot det genmälde Gunnar Jönsson att då hamnar tillväxten och problemen på något annat ställe, och vad har miljön i stort vunnit på det?

Kretsloppstänkande ville Peter Björling också ha, men Karin Lönn i publiken höjde ett varnande pekfinger, "Kretslopp" har blivit ett politiskt modeord och dess betydelse har därmed tunnats ut.

Många talade om att ett framgångsrikt Agendaarbete kräver medborgarnas engagemang och att man inte vänder utvecklingen med politiska beslut enbart, men samtidigt betonades att politikerna måste vara modiga och både säga och göra impopulära ting. Huru-

En strategisk kongress

Nej till EU hade kongress i Lund förra helgen. Ca 150 ombud var samlade i Stadshallen och på Svaneskolan och det genomgående temat var strategin inför folkomröstningen. Valet av kongressort var också strategiskt. Skåne är ett svagt distrikt och man räknade med att massmedias bevakning av kongressen skulle hjälpa till att få igång intresset för Nej till EU. Sydsvenskans hätska ledare där de som är mot medlemskap i EU beskrivs som politiska höger- eller vänsterextremister, bidrar nog till att Nej till EU får fler sympatisörer. Det lockar inte att sitta i samma båt som Per T Ohlsson.

Partilösa

Ett strategiskt viktigt mål för kongressen var att bredda styrelsen. I den nya styrelsen finns representanter från c, fp, mp, s och v. En kds-riksdagsman var föreslagen av valberedningen men blev inte invald. Majoriteten av styrelsen är partilösa eller inte partipolitiskt aktiva.

Kongressen drog upp riktlinjerna för hur man effektivast får ut sitt budskap. Innehållet ska vara ungefär detsamma som förut. Dvs ekonomiska och politiska argument såsom "Vi vet vad det kommer att kosta att gå in i EU, men vi vet inte vad man får ut", "Det blir mindre politisk kontroll av kapitalet och marknaden", "349 riksdagsmän i Stockholm är bättre än 1 representant i Bryssel", säger Britta Lingärde, ordförande i Lunds Nej till EU.

En viktig fråga var hur man bäst samarbetar med andra nej-organisationer. Det pågår redan en hel del sådant samarbete, men det bör utökas. Man diskuterade vikten av att samarbeta och att bilda nätverk och paraplyorganisationer. Diskussionen på kongressen handlade också om vilka organisationer man

kan samarbeta med. Om det t ex gynnar eller skadar syftet att samarbeta med Livets Ord. Det är svårt att besluta om avgränsningar, sades det, och kongressens beslut blev att man kan samarbeta med alla utom med dem som är rasistiska. –I övrigt får man lita till sitt goda omdöme, säger Britta Lingärde.

Ja till världen

EES-avtalet diskuterades mycket och det fanns många olika åsikter om hur man ska förhålla sig till det. Till slut enades man om att skjuta den frågan på framtiden och just nu koncentrera sig på folkomröstningen.

Den EU-kritiska sidan saknar pengar. Det känns som David mot Goliat, tycker Britta Lingärde. Vi har mernyanserad och saklig information än ja-sidan som mest målar upp en glättad bild av framtidsparadiset.

Nej till EU ska ge positiva besked. Det manifesterades i demonstrationen på lördagen med parollerna "Ja till världen" och "Ja till demokratin".

Kajsa

vida Lunds politiker var mer miljöengagerade än sina kolleger på andra orter var en fråga som det rådde delade mening om.

Fortsättning följer

I och med debatten avslutades vänsterpartiets och ABF:s ambitioner och framgångsrika mötesserie på Djingis Khan om Agenda 21 och Lund. Men i höst blir det en fotsättning på Norra Fäladen och några veckor före valet ordnar Lundabygens Naturvårdsförening en ny debatt, nu med alla partierna

i fullmäktige. Då kommer Nils Lewan att tillhöra utfrågarna, och han antecknade flitigt.

Framöver får vi säkert också höra mer om andra vägprojekt. T.ex. om den tvärväg som enligt planerna kommer att bilda en barriär mellan Stångby och övriga staden. De olika lokalintressenterna brister ofta i helhetssyn, men de miljömedvetna partierna gör nog klokt i att söka samarbete med dem. Ty utan bred uppslutning blir det inte så mycket konkret av Agenda 21.

Gr

Barnomsorgen i Lund - är det något att bråka om?

Inför valet 1991 var huvudmålet för vänsterpartiets barnomsorgspolitik nått: full behovstäckning med god kvalitet. När det nu snart (förhoppningsvis) är tid för borgarna att åter lämna över till en annan majoritet, hur ser det då ut? Den fulla behovstäckningen påstår borgarna att man lyckats behålla...fast så är det inte: 1991 var barnen berättigade till kommunal barnomsorg från 1 års ålder, nu måste dom vara 1 1/2 år. Så i själva verket har borgarna tagit bort rätten till barnomsorg för en halv årskull barn! Den fulla behovstäckningen är icke längre!

Grupperna större

Vad har då hänt med kvaliteten? Ja, det är svårare att direkt se. Socialnämnden fattar nämligen inte längre beslut om personalitet, gruppstorlekar och liknande. Istället beslutar man om å-priser!

Å-priset är den summa pengar som betalas ut till barnstugorna, resultatenheter, per placerat barn, där storleken på beloppet är beroende av barnets ålder och vistelsetid på dagis. Och å-priserna sänks. Alltså finns det mindre pengar att anställa personal för. Alltså sjunker personalitet. Eller också blir grupperna större. Enligt socialförvaltningen sjönk personaliteten under enbart 1993 med drygt 16%!

De svaga drabbas

Det betyder att en grupp som 1992 innehöll 16 barn ökade till 18,5 barn under 1993. Och detta med mindre personal än 1991! Det är alltså helt uppenbart att det idag är betydligt svårare att alla barn en omsorg av den kvalitet som för några år sedan ansågs, ganska självklar. De flesta barn mår naturligtvis ganska bra ändå. Det är de barn som skulle behöva lite extra uppmärksamhet och omsorg som drabbas. Samma barn som drabbas. Samma barn som drabbas av neddragningspåskolorna. Samma barn som slås ut på arbetsmarknaden innan dom ens kommit in.

Man kan konstatera att både kvaliteten och behovstäckningen har sjunkit de senaste två och ett halvt åren. Det måste rimligtvis vara en av vänsterpartiets viktigare uppgifter att verka för full behovstäckning med återställd kvalitet.

Jag återkommer till begreppen å-pris och resultatenheter, och vad dom kan tänkas stå för, i ett kommande Veckoblad.

Sven-Bertil Persson

En aktuell lundabo

"En biografi över Fredrik Böök behöver inget försvarstal", säger Svante Nordin som inledning till sin uppmärksammade nya bok "Fredrik Böök, En levnadsteckning" (Natur och Kultur, inb. ca 300.-). Nej, för all del, men det intressanta är att det behöver sägas. Böök dog för mer än trettio år sedan, men inte vilar han i frid. Böök vilar mer som en tidsinställd bomb. På kultursidorna är hans namn på nytt ett tillhygge.

Östervångsvägen och Gyllenkrok

Några yttre fakta: född i Kristianstad i en småborgerlig familj, litteraturstudier i Lund vid seklets början, omfattande litteraturkritik i dagstidningar, efterträdde Oscar Levertin som kulturchef i Svenska Dagbladet, aktiv mot Strindberg i den stora fighten, flyttning till Stockholm 1914, åter till Lund som professor 1920, lämnade professuren 1924 för ett liv i Stockholm som välförsörd kritiker, litteratör och reseskildrare, återflyttning till Lund 1935. Omöjlig efter Stalin-grad i egenskap av konsekvent Tysklandsbeundrare (dock aldrig antisemit!), fick ny uppskattning för litteraturhistoriska biografier under 1940- och 50-talen. Bodde vid Mårtenstorget ovanför Sparbanken, byggde villan på Östervångsvägen 40, dog 1961 på Gyllenkroks allé 21.

Denne Fredrik Böök var i trettio år Sveriges mest inflytelserike skribent som, med en ofta citerad fras, "bara genom en handrörelse kunde avgöra en boks liv eller död på bokhandelsdiskarna". I svensk offentlighet kan han under 1900-talet bara jämföras med Tingsten. Men Tingsten utmanade sina läsare, intog udda radikala ståndpunkter och gick ibland till storm mot etablissemangen på ett opinionsmässigt mindre effektivt sätt. Så icke Böök: han verkade i samklang med sin läsekrets och var lika mycket ett språkrör för den som en vägvisare. Och det handlade verkligen inte bara om poeters väl och ve, Böök var *tidsandans* uttolkare för den bildade borgerligheten i Sverige. Han skrev reseskildringar, politiska kommentarer, krigs- och socialreportage utöver sin litteraturbevakning och i allt vad han gjorde hade han ett politiskt perspektiv (själv kallade han det moraliskt).

Svante Nordin har skrivit en elegant, tjock och läsvärd bok om denne man. Bokens kvalitéer är inte oväntade: Nordin kan skriva nyktert och faktarikt, utan de rundpallar han uppvisat i tidsningspolemik, det har han visat i sina svenska filosofihistorier. Jag kan inte bedöma tyngden i hans litteraturvetenskapliga resonemang, men är imponerad av den bredd han visar. Men det är som berättare

han framträder här, inte som analytiker. För analys får man gå till andra författare. Göran Hägg undersöker i sin avhandling om svenska essäister ("Övertalning och underhållning", 1978) Bööks metoder, ämnesval och stilgrepp på ett sätt som Nordin inte kommer i närheten av. Och den i mitt tycke mest intressanta och välskrivna boken om Böök är fortfarande Tomas Forsers "Bööks 30-tal" från 1976 (Nordin personregister har en enda hänvisning till Forser och den är felaktig). Men de problem jag kan ha med den här boken är inte vad där står utan vem den handlar om. (Böök var den store idégivaren för lärarna i de gamla äckliga läroverk där jag förspillede min ungdom på 50-talet. Jag fick t.o.m. en bok av Böök som premium!)

Friska vita tänder

Böök var själva inkarnationen av den storsvenska ideologin, komplett med Karl XII-beundran, anti-intellektualism, antiradikalism, dubbelmoral och populism, en riktig reservtysk. Dvs. man skulle också kunna kalla hans ideologi "småsvensk", han skrev inkännande om den döende samhällsklass han själv kom ifrån och han stod främmande för den moderna kapitalismen. Han skrev en genomarbetad prunkande stil, med "välproportionerad korpulens" som det kallats. Han var en kraftkarl på drygt 100 kg ("Kristianstadbor kan ännu påminna sig hur han stod på skoltrappan, bredbent och med händerna i sidorna, och blottade sina friska vita tänder" skrev Stig Ahlgren). Han älskade att köra bil, gärna en stor motorstark Cadillac. Som litteraturkritiker hyllade han ett antal nu glömda författare, medan han gjorde vad han kunde för att krossa Hjalmar Söderberg och Hjalmar Bergman, andra att förtiga.

Hans styrka, vari låg då den? Jo, i första hand i att stå i samklang med sin publik, med dessa adjunkter, jurister, präster och officersfruar som läste Svenska Dagbladet och som var den bokköpande allmänheten. Han gav dem vad de ville ha. Vidare måste han tillkännas politiskt kunnande och analysförmåga. Han verkar mellan världskrigen och han ser tydligare än andra Tysklands revanschbehov med vilket han solidariserar sig. Redan under första världskriget gör han heroiska reportage från skyttegravarna, han far och hälsar på Hitler på 30-talet, sommaren 1940 far han till Danmark och talar om hur danskarna uppskattar sin tyska gäster. Hösten 1940 står han i AF:s stora sal och säger att nu verkar världssanden genom Hitler. Men som sagt, en bit in i kriget när det börjar gå illa för tyskarna blir hans namn mindre gångbart. Hans klarsyn är med honom, han anar hur kriget ska sluta redan hösten

41, men hans känsla för Tyskland är obruten. Han hade säkert varit en varm tillskyndare av svensk EU-anslutning i dag. Om nuvarande tendenser i svensk utrikespolitik håller i sig kommer Böök snart att hedras som en föregångsman.

Den intressantaste perioden i Bööks utveckling är när han under 1930-talet inhämtar elementär marxistisk terminologi, till läsekretsens förfäran och kittling, och tillsammans med den marxistiske historikern Per Nyström gör en reportageresa i det uppväxande folkhemmet, dokumenterad i "Det rika och det fattiga Sverige". Det har kallats Bööks "avfall", men Forser som studerat just detta är avvisande mot termen. Böök tar in historiematerialistiska element för att legitimera den tyska kraftutvecklingen, menar han, men Böök är aldrig marxist: "Det är som konservativ Böök är radikal under trettiotalet." Nordin i sin tur avfärdar Forsers analys och talar i stället om kris för den borgerligt-humanistiska europeiska kulturen som får Böök att ompröva sin livshållning. Det blir en sorts psykologiserande som f.ö. inte är olik Bööks egen litteraturvetenskapliga praxis.

Das läßt sich tief blicken

En biografi över Böök behöver inget försvar, nej visst. Ändå kan man inte låta bli att fundera på vilken funktion den kan ha i dag. Den svenska borgerligheten har under hela efterkrigstiden varit på reträtt inom kulturpolitiken. Under 1970-talet hotades t.o.m. de gamla borgerliga bastionerna skolan, universitetet och ämbetsverken av en socialdemokratisk ideologi. Sedan några år är läget omkastat, borgerligheten slår tillbaka. Inte minst viktigt blir det då att återupprätta de gamla hjältarna. Vi har nu under kort tid fått nya biografier över Sven Hedin, Sten Selander och Carl Grimberg och till detta fogas nu Fredrik Böök. När nyliberalismen blir alltmer överspelad kanske värdekonservatism och traditionalism à la Böök kan dammas av. Demokratiskt oklara punkter kan man glida förbi, det är överslätning och urskulder som gäller, till skillnad från när Per Ahlmark jagar Olof Lagercrantz och andra galna vänstersympatisörer.

Svante Nordin är ju ingen politisk oskul utän han är förtjänstfull verksamhet i Vpk Lund i slutet av 70-talet bakom sig. Nu var Vpk Lund inte precis något fäste för ortodoxin utan tvärtom ledande i landet på en reformvänsterlinje. Men jag kommer ändå att tänka på antikommunisten Arthur Koestler, som i alla sina förtjänster och brister var präglad av sina år som parti-medlem. Ibland när jag sett Nordins

forts sid 4

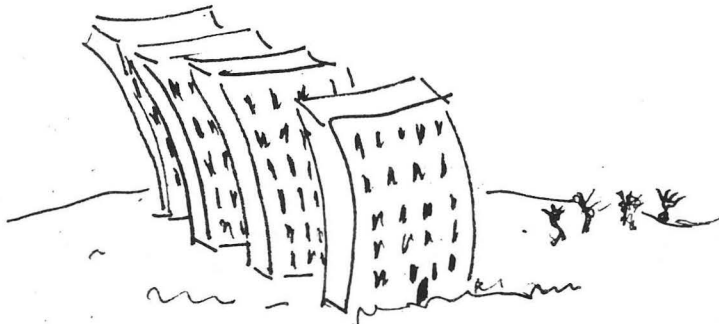

Fantomen bor vackert

I det socialdemokratiska uppbyggandet av folkhemmet utgjorde idén om god standard i boendet en viktig grundsten. Kostnaden för boendet skulle därför bygga på solidaritet och inte vara en privat plånboksfråga eller för att citera vänsterpartiet som senare i sina valmanifest fastslog rätten till god bostad som en social rättighet och som aldrig skulle bli en handelsvara.

Folkhemsbyggande

För att nå sitt mål genomförde därför den socialdemokratiska regeringen generella subventioner till bostadsbyggandet och individuella stöd i form av bostadsbidrag men också rätt till skatteavdrag för eget hus. Detta medförde successivt en otrolig efterfrågan och expansion i bostadsbyggandet men efterhand också en allt mer destruktiv utveckling av spekulationer och prisstegringar i attraktiva objekt. En icke önskad effekt av segregation blev följden, framför allt i de skiljonbyggena (Rosengård i Malmö och Norra Fäladen i Lund). Men trots att segregationen i boendet blev ett bestående mönster, skall dock konstateras att

i ett internationellt perspektiv har det svenska hushållet i snitt en hög boendestandard till ett för den enskilde rimlig kostnad.

Passiv väntan

Efter 80-talets fastighetsspekulationer i stort och smått, har inledningen av 90-talet lett till att hela bygg- och bostadsindustrin gått i stå. Den förda bostadspolitiken ifrågasätts av den borgerliga regeringen. Den generella subventioneringen måste minska radikalt. Rätten till bostadsbidrag ifrågasätts också. Större andel av lönen skall avsättas för boendekostnaden. Rösterna som försvarar den förda politiken når inte fram till oss, som

inte är partipolitiskt aktiva.

Emellanåt får jag intrycket att kommuner och bostadsföretag passivt väntar den klassiska högkonjunkturen, då det blir som vanligt igen och hjulen snurrar åt samma håll, dvs traditionell tillväxt och därmed ökad konsumtion, eller efter regn kommer sol.

Ingemar Ståhl, professor i nationalekonomi och uppfattad som en av landets experter på fastighetsökonomi och inte tillhörande mina favoritideologer, renser dock luften och förklarade rakt på sak att under återstoden av 90-talet kommer Sverige att kunna bygga vackert och dyrt för de rika.

forts sid 4

Kärnkraft och energipolitik

Den 26 maj skall riksdagen debattera och besluta om energipolitiken.

När jag skriver detta är två svenska kärnkraftverk avstängda. Oskarshamn 1, som är landets äldsta har varit stängt sedan sommaren 1992. Barsebäckreaktorerna har något "tillfälligt" problem och är kanske igång innan texten når läsarna. Så här har det i princip varit de senaste två åren. Ibland fungerar reaktorerna och ibland fungerar de inte.

Kärnkraften krånglar

Detta innebär sakligt sett något nytt. Anhängarna har tidigare med viss rätt kunnat hävda att kärnkraften är tillförlitlig i den betydelsen att den levererar el utan avbrott eller störningar. Nu ifrågasätter t.o.m. regeringen och ägarna tillförlitligheten, även om man tonar ner problemen.

Sverige är för hälften av sin elproduktion beroende av en farlig och osäker energikälla som skall vara avvecklad senast om 15 år och vi har idag inga alternativ!

Missförstå mig inte nu. I stort sett alla är överens om att framtidens elproduktion skall ske med inhemsk, förnyelsebara energislag, dvs främst biobränslen och vindkraft och att behovet av el kan och skall pressas ner genom effektivare tekniker och besparingar. Men detta har så förbaskat

svårt att slå igenom trots att det finns användbara tekniker.

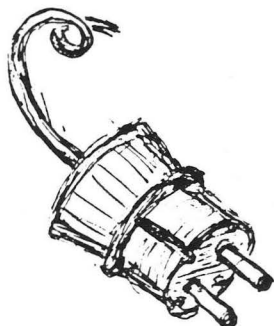
För billig el

En anledning är givetvis att vi har ett stort överskott på el och att priserna bli därför är bland de lägsta i världen. Alternativt producerad el är och kommer att vara betydligt dyrare än vatten- och kärnkraftsel och man anstränger sig knappast för att ersätta eller hushålla med en tillgång som är billig och finns i överflöd.

Den viktigaste anledningen, tror jag, är att de som bestämmer över investeringarna i Vattenfall och Sydkraft, inte tror att kärnkraften kommer att avvecklas och framför allt inte låter sig styras enbart av politiska uttalanden.

Lag mot kärnkraft

En rimlig slutsats av detta är att det behövs en lag som förbjuder drift

av kärnkraftverk efter år 2010, på samma sätt som vi har en lag som förbjuder projektering och/eller uppförande av nya kärnkraftverk. Det finns sådana krav från linje-3-partierna C, KDS och V och egentligen borde alla som seriöst vill avveckla ställa upp på lagstiftning.

De starka spänningarna inom SAP gör att de inte klarar av det denna gång heller. De vill att man skall begrava frågan i ännu en utredning eller energikommission, som dessutom skall titta på avreglering av elmarknaden. Konsekvensen blir med all säkerhet att man förlorar ett par år, att man inte lär sig något nytt eftersom frågan är genomredd sedan folkomröstningen 1980 och att kraftbolagen stärks i sin övertygelse att det inte blir någon avveckling!

Trovärdigt?

Det är oerhört allvarligt eftersom omställning av energisystemet är nyckeln till en kretsloppsanpassad produktion och ett kretsloppsanpassat samhälle. Det är dessutom allvarligt eftersom det undergräver tilltron till folkomröstningsinstitutet nu när EU-omröstningen står för dörren. Så länge socialdemokraterna inte löser sina interna motsättningar på ett bättre sätt är deras bristande trovärdighet på miljöområdet dessutom ett allvarligare hinder för oss som vill skapa ett genuint röd-grönt regeringsalternativ.

Rolf L Nilson

EU - debatt

Ulv i fårakläder

I lördags var det "Nej till EU"-kongress i Lund och Röda kapellet spelade i täten för en demonstration. Av någon märklig anledning betonades i ett reportage i SDS dagen därpå att en orkester med "bibliotekarien på Norra Fäladen, Finn Hagberg, på tenorsax" gick i spetsen. Alltså under-teknad.

Läsaren kan få det intrycket att man här har att göra med en hängiven EU-motståndare, men sanningen är den att jag är tåmligen optimistisk inför skapandet av den politiska unionen i Europa.

Det finns många skäl till det, men ett starkt, tycker jag, är att den ekonomiska samordning som redan ägt rum helt enkelt borde åtföljas av en politisk dylik, om ifall den blandekonomiska folkhemstanken, som vi i Sverige är ganska stolta över, ska kunna bli verklighet i hela Europa. Genom en europeisk stat och samarbete, starka fackföreningar ska kapitalet kunna mjölkas på sitt mervärde så att det förvandlas till välfärd.

Den ekonomiska samordningsprocess i Europa, som påbörjades efter andra världskriget, har visat sig vara framgångsrik: Återuppbyggnaden gick bra, en Pax Europa kan sägas ha rätt sedan 1945; diktaturer, t ex den spanska, har överunnits av krafter som velat komma in i den europeiska gemenskapen; regimerna i öst har underminerats genom att det väststånd som frihandeln skapade test sig lockande för dess medborgare. EU är helt enkelt en vinnande häst som nu befinner sig på upploppet!

EU-motståndarna har förstås rätt i att EU inskränker på vårt nationella självbestämmande (vilket ju är själva poängen med en union). Å andra sidan kanske den regionala autonomi ökar, vilket ofta betyder mer för den enskilde. Skåne kan spela ut Stockholm mot Bryssel och kanske även mot Köpenhamn.

EU-motståndarna har en del starka argument t ex att EU ökar risken för uppkomsten av en väl-skräddad byråkrati- och lobby-mobb, som tvingar fram kostym- och slipstväng i de mellanmänniska relationerna; legioner av över-sättare i knytblus och vita skjortor; berg av dåligt översatta texter; häpnadsväckande arvoden till jurister som ska tolka EU-lagar och stödja rättshaverister; en kraftig minskning av tullens fyrfota vänner då gränskontrollerna dras ner osv.

Därför drar jag mig inte för att ibland stödja "Nej till EU"-anhängarna när de för fram sina budskap. Och dessutom - att träna sig i pluralism och åsiktstolerans skadar aldrig.

Finn Hagberg

VECKOBLADET Bredgatan 28, 222 21 LUND. Prenumerationspris: 160 kr per år. Insättes på postgiro 1 74 59-9. Ansv. utgivare: Monica Bondeson. Sättning och lay-out VB-red. på Tidsskriftsverkstan Svartbrödersg. 3. Tel. 046-11 51 59 onsdagar e. kl 18. Fax: 046-14 65 82 Manus kan också lämnas på Bredg. 28 senast onsd. kl 17. Eftertryck av text tillåtes om källan anges. Bilder är upphovsmannens egendom. Red. förbehåller sig rätten att korta insänt material. Tryck: KF-Sigma Sölvegatan 22 Lund Tel. 046-18 41 91.

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).

NY ADRESS.....

Varför V?

Det var klent med lokala banderoller i första majtåget i Lund.

Det är illavarslande. Det är ju som lokalt parti som vänsterpartiet växt sig stort i Lund. Lunda-vänstern har visserligen skapat sig en profil även gentemot partiet på riksplaneln. Men det är knappast i den egenskapen som det vunnit sina sympatisörer.

Vänsterpartiet i Lund står och faller med sin kommunalpolitik, hur stor musikens makt än må vara, hur förföriskt det röda kapellet än blåser.

Men varför ska man lägga sin röst på vänsterpartiet i dag, i höstens val, i Lund? Det är inte så lätt att förstå. Det syns så förtvivlat dåligt.

Vilka krav driver vänsterpartiet i Lund? Det är det inte heller lätt att bli klok på. Slåss partiet för någonting egentligen?

Man behöver kanske inte precis slåss, men eftertänksamheten verkar ha drivits så långt att det mesta får stå tillbaka därför att ekonomin inte tål det. Eller påstås inte tåla det. Det finns fortfarande avgörande brister inom barnomsorgen utan att vänsterpartiet argt och enträget påpekar saken. V i Lund verkar för ångsligt att avge några löften alls inför valet. Skålet verkar vara att man räknar med majoritetsskifte som ett slags automatisk effekt av att det nog går bra för Ingvar Carlsson och Mona Sahlin.

Men en vänstermajoritet blir inte till av sig själv. Och till vad nytta för övrigt, om den bara administrerar den borgerliga kommunalpolitiken vidare?

-pr

En aktuell lundabo

forts från sid 1

tidningspolemik har jag undrat om det kanske är upplevelserna från vänsterpartiet han försöker bearbeta. Jag tycker att man finner ett provokativt drag i Nordins polemik som pekar åt det hållet. Också Böök

Valfrihet

Endag står jag i en glasskö. Framför mig står en ölmagad pappa med sin son c:a tre år gammal. Fadern lyfter upp pojken så att han kan se skylten där alla glassarna är avbildade.

"Välj nu vilken glass du vill ha!" Sonen pekar. "Nej, den glassen får du inte." Pojken gör ett nytt försök och pekar på en annan glass. Fel igen, inte heller den glassen får han. Uppgivet fladdrar handen framför bilden. Hur ska han kunna välja rätt? Han vågar inte ett tredje försök. Fadern suckar resignerat och säger, "vi tar en Piggelin." Lättad slickar gossen på sin glass.

Marita, ensamstående mamma till sjuåriga Sofia berättar: "Förra året fick jag bestämma om jag ville att Sofia skulle börja skolan som sexåring. Det var ett lätt val, eftersom de på Sofias dagis förändrat en syskongrupp till en sexårsavdelning. Jag tyckte det kunde bli en bra förberedelse till Sofias skolstart.

Skolval

Mycket svårare har det varit att i år välja vilken skola, klass, Sofia ska börja i. Skulle jag låta Sofia vara tillsammans med sina dagiskompisar och välja den skola, som ligger nära dagis och min arbetsplats? Eller skulle jag låta Sofia börja i den skola, som finns nära vår bostad? Skolan nära vår bostad har årskurslösa klasser och den undervisningsformen tror jag skulle passa Sofia. Oh, vad jag grubblade. Det var flera nätter som jag inte kunde sova. Jag gick på informationsmöten, talade med skolledningen och med dagispersonalen. Jag snackade med grannar, föräldrar och arbetskamrater. Till slut bestämde jag att Sofia skulle få följa med sina dagiskompisar och börja i den skola hon genom sexårsverksamheten redan kände till. Skönt, nu kunde jag sova och tänka på annat igen. Någon gång i april kom

ett brev som meddelade, att Sofia inte fick plats i klassen. Tre barn, som råkade bo på andra sidan vägen, hänvisades till den andra skolan

Sömnlösa nätter

Återigen sömnlösa nätter. Nya möten, samtal, diskussioner. Detsnurade i mitt huvud, för på skolan nära bostaden fanns inte ett alternativ utan flera:

1. 0-1-2:a, som innebär att det var 6-7-8-åringar i samma klass.

2. Renodlad 1:a, endast för sjuåringar. Läraren har mycket gott rykte.

3. Årskurslös undervisning. Det var inte roligt att välja mella alternativ jag en gång ratat. Jag hade ju kommit fram till att det bästa för Sofia var att få följa sina kompisar till den välkända skolan.

Till sist bestämde jag mig för årskurslös undervisning och försökte tänka positivt om det nya valet och blev så övertygad om att det var det bästa för Sofia. Nu kunde jag inrikta mina krafter på att få Sofia positiv till att börja på den främmande skolan utan dagiskompisar.

Orkar inte tänka om

Så blev det maj månad med värme och smesterplaner. Då berättade Stina, ansvarig för samarbetet med skolan att hon hade hört att nu fanns det plats i klassen för de tre barnen som bodde på andra sidan vägen. Det bekräftades snart från skolledningen och de två andra barnen ska börja i klassen, men jag orkar inte tänka om en gång till nu, jag tror att mitt andrahandsval är det bästa för Sofia", avslutar Marita sin berättelse. "Förresten ryktas det att det ska bli 32 barn i klassen och det är förfärligt", tillägger hon.

A-S L

Fantomen bor....

forts från sid 3

Fula och billiga bostäder för de fattiga finns det tillräckligt av i det nuvarande beståndet. Vidare kritiserade han politiker för den tystnad som råder i ämnet och definierade den endast som bristande kurage och i värsta fall som bristande kunskap på att detta är den utveckling vi är på väg in i. På denna punkt tror jag tyvärr, att Ingemar Ståhl har rätt.

I detta perspektiv kommer den redan nu rådande bostadssegregationen att ytterligare förstärkas dvs försämrade och få en mer internationell profil. Frågan är om rätten till god bostad för alla står på dagordningen?

Var skall Diana bo?

Minns Du hur det var för ensamstående mödrar i början av 60-talet: inget bostadsbidrag + inget jobb = ingen rätt till bostad dvs ingen möjlighet att vara ensamstående förälder. Eller var skall Diana och barnen bo när Fantomen inte längre försörjer dem? (Se tidigare inlägg i VB).

Vart är vi på väg och vem planerar för de ekonomiskt svaga grupperna som aldrig själva kan betala vad bostaden egentligen kostar utan är i behov av det där begreppet SOLIDARITET?

*Gunlög Stenfelt
partipolitiskt oberoende
socialistisk kvinna*

MÖTE MÖTE

KOMPOL Möte Tisdag 24/5 kl 19.30
Ämne: Kommunfullmäktige. Partistöd, sammanträdesarvodet osv.

RÖDA KAPELLET Denna vecka inget rep pga Karnevalen. Sö 19/5 Kl 18.45. Rep med Birgit på Kapellsalen, Odeum. Rep inför 2 spel Lö 4/6: för Daniel Ortega på fm samt på appellmöte för Vp. Sö 5/6 avslutningsfest och lö 11/6 spel på Backakarnevalen. Mer info nästa VB.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Ann Schlyter och Kajsa Theander.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Bredg. 28, 222 21 Lund
Onsdag e. 18 till fax 046-14 65 82.

Telefon till redaktörerna:
Thomas Schlyter 046-14 75 05.
Kajsa Theander 046-13 28 40.

Vid utebliven tidning ring:
Rune Liljekvist 046-11 50 69.

hade en radikal period, som ung student i kretsen kring Bengt Lidforss (av Nordin lika elakt som orättvist avfärdad som "småstadsmefistofeles"). Böök såg sedan dess alltid vänstern som moraliskt ruten, präglad av dryckenskap, krossjukdomar och allmän degenerering. Moraliska brister var s.a.s. inneboende hos vänstern, medan de hos Böök och hans

likasinnade var beklagliga undantag, där man måste ha överseende med den mänskliga naturen. Svante Nordins syn är väl en annan, men nog skulle man vilja veta mer om hans egen ideologiska utveckling. Hur som helst: varje lundabo med intresse för stadens intellektuella historia kan med utbyte läsa hans bok.

Sten Henriksson